



ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เรื่อง แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับแรงงานนอกระบบ

1. แรงงานนอกระบบ (Informal Sector) คือ ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานและมีงานทำ แต่ไม่ได้เป็นนายจ้างและลูกจ้าง ตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
2. แรงงานนอกระบบมีหน้าที่จัดและดูแลสถานที่ทำงานให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งสนับสนุน และส่งเสริมการทำงานของแรงงานนอกระบบด้วยกันมิให้ได้รับอันตราย ในกรณีที่แรงงานนอกระบบมีหัวหน้า ให้หัวหน้ามีหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานของแรงงานนอกระบบ
3. แรงงานนอกระบบที่ไปทำงานในสถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยฯ ตามกฎหมาย ว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย
4. ให้แรงงานนอกระบบพึงมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานจากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดังกล่าวเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. แรงงานนอกระบบต้องศึกษาคู่มือการใช้งาน ข้อแนะนำ ข้อควรระวัง รวมถึงอันตรายเกี่ยวกับการทำงานก่อน เข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
6. ก่อนเริ่มทำงานทุกครั้งต้องตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นใด หากพบว่ามี การชำรุดเสียหายให้หยุดการใช้งานทันทีแล้วทำการแก้ไขซ่อมแซมโดยช่างผู้ชำนาญการ
7. จัดเก็บอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบและเหมาะสม
8. ต้องมีขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
9. ต้องมีการติดป้ายเตือนอันตรายที่เหมาะสม
10. สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับสภาพการทำงานตลอด ระยะเวลาการทำงาน พร้อมทั้งดูแลให้อุปกรณ์ดังกล่าวอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
11. ต้องมีการป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่น คิวน์ และสารเคมีต่างๆ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสโดยตรง
12. มีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการทำงาน
13. มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นเพื่อปฐมพยาบาลเบื้องต้นในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการทำงานที่มีความเสี่ยง
14. มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับเครื่องจักร
15. มีการจัดสถานที่และท่าทางในการทำงานเพื่อลดความเมื่อยล้า
16. มีการหยุดพักระหว่างการทำงานที่เหมาะสมตามสภาพของการทำงาน
17. มีน้ำดื่มสะอาด และมีสถานที่รับประทานอาหารเช้าหากจากบริเวณที่ทำงาน
18. มีห้องน้ำห้องส้วมที่เพียงพอต่อจำนวนคน พร้อมทั้งดูแลให้สะอาด
19. ไม่ทำงานกับวัตถุติดไฟหรือสารเคมีที่ไม่รู้จักหรือไม่ทราบอันตรายที่แท้จริง เช่น สารเคมีที่ไม่มีฉลากกำกับ วัตถุติดไฟที่ไม่มีการระบุแหล่งผลิตหรือผู้ผลิต เป็นต้น



ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย)

20. ไม่ทำงานกับวัตถุพิษหรือสารเคมีที่มีความเสี่ยงมากกว่าที่จะควบคุมได้ เช่น วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด
 1. สารก่อมะเร็ง เป็นต้น
21. ไม่ทำงานกับอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่มีความเสี่ยงมากกว่าที่จะควบคุมได้ เช่น เครื่องจักรที่มีขนาดใหญ่ ภาชนะที่มีความดันสูง เป็นต้น
22. จัดให้มีระดับเพลิงที่มีมาตรฐานในสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้
23. สถานที่ทำงานที่มีผนังกันทุกด้านที่มีคนทำงานอยู่จำนวนมากต้องจัดให้มีทางหนีไฟหรือทางออกฉุกเฉินอย่างน้อย 2 ทาง
24. ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณสถานที่ทำงาน ให้สูบบุหรี่เฉพาะในบริเวณที่กำหนดไว้ให้เท่านั้น และต้องทิ้งบุหรี่ในที่ทิ้งบุหรี่ที่จัดไว้ให้
25. มีการส่งเสริมการงดสูบบุหรี่ สุรา และสารเสพติด
26. มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละครั้ง
27. มีการล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง
28. มีการทำความสะอาดร่างกายทันทีหลังเลิกการทำงานในแต่ละวัน
29. มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น รมนรงค์ให้รับประทานอาหารสะอาดและปรุงสุก การออกกำลังกาย เป็นต้น
30. มีการคัดแยกและจัดเก็บขยะจากการทำงานเพื่อนำไปกำจัดตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น

ผู้สรุป

นายธนวัฒน์ แยมดี

นักวิชาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม